

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședință de judecată recursurile ordinare declarate de inculpatul Varțabliuc Ruslan și de procuror, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2013, în privința inculpaților

***Varțabliuc Ruslan Petru**, născut la 17 martie 1983 originar și locuitor al or. Dondușeni, str. Lesnaia, 115, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

***Varțabliuc Valerii Piotr**, născut la 07 mai 1980, originar și locuitor al s. Dondușeni, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat:*

1) prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 aprilie 2005, în baza art. 317 alin. (1) Cod penal la 3 ani 2 luni închisoare;

2) prin sentința Judecătoriei Dondușeni din 23 decembrie 2005, în baza art. 186 alin. (2), lit. b), c), d), 84 alin. (4) Cod penal la 4 ani 7 luni închisoare.

Conform încheierii Judecătoriei Leova din 27 decembrie 2007, eliberat condiționat înainte de termen cu 1 an 4 luni 12 zile, în baza art. 91 Cod penal;

***Pînzari Dmitrii Constantin**, născut la 27 iulie 1987, originar și locuitor al or. Dondușeni, str. Gangal, 89, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 15 aprilie 2011 – 29 martie 2012,
în instanța de apel: 16 mai 2012 – 18 decembrie 2013,
în instanța de recurs: 11 martie – 01 iulie 2014;

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Dondușeni din 29 martie 2012, Varțabliuc Ruslan Petru a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b) d), 187 alin. (2) lit. b), d), e), f), 84 alin. (1) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Varțabliuc Valerii Piotr a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b) d), 187 alin. (2) lit. b), d), e), f), 82 alin. (2), 84 alin. (1) Cod penal la 8 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începînd cu 21 noiembrie 2013.

Pînzari Dmitrii Constantin a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b) d), 187 alin. (2) lit. b), d), e), f), 79, 84, 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 5 ani.

Acțiunea civilă înaintată de Anatolie Carcevschii a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 07 mai 2010, ora 01.45, Varțabliuc Ruslan, Varțabliuc Valerii, Pînzari Dmitrii și o persoană în privința căreia procesul penal a fost suspendat, fiind în stare de ebrietate alcoolică, au pătruns în gospodăria părții vătămate Nadejda Molocosean, situată în s. Corbul, r-nul Dondușeni, unde au apucat-o de haină, au amenințat-o că dacă nu le dă bani o vor înjunghia. În rezultat victima a perceput amenințarea cu aplicarea violenței ca una reală, aceasta fiind determinată. În continuare, Varțabliuc Ruslan și Varțabliuc Valeriu au pătruns în casa acesteia, au răscolit peste tot și într-o carte au găsit bani în sumă de 42 lei, pe care în mod deschis și demonstrativ i-au sustras.

Tot ei, la 07 mai 2010, ora 02.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, au pătruns în gospodăria părții vătămate Ruslan Perju, situată în s. Corbul, r-nul Dondușeni, de unde tainic a sustras de la antena parabolică 3 mecanizme de difuzie a semnalelor prin satelit cu costul de 800 lei, însă au fost observați de stăpînul casei și, la propunerea ultimului de a sta pe loc, au fugit de la fața locului cu lucrurile sustrase, cauzîndu-i o daună considerabilă.

Tot ei, la 07 mai 2010, ora 02.20, fiind în stare de ebrietate alcoolică, au pătruns în casa lui Anatolie Carcevschii, situată în s. Corbul, r-nul Dondușeni, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele concubinei Liudmila Ciobanu, pricinuindu-i leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății și față de aceasta, în mod deschis, au sustras un televizor de model „Konka” cu costul de 3000 lei și un tuner pentru antena parabolică cu costul de 1300 lei, cauzînd părții vătămate Anatolie Carcevschii o daună considerabilă, în valoare de 4300 lei.

Instanța de fond a reținut că probele acumulate dovedesc integral vina inculpaților privind săvârșirea tîlhăriei asupra părții vătămate N. Molocosean, adică atacul săvîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea aplicării violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei

agresate, săvârșită de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, și a încadrat acțiunile inculpaților în baz art. 188 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Deasemenea, este confirmată săvârșirea jafului din gospodăria lui Ruslan Perju, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, și a calificat acțiunile lor în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, ca jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile

A fost dovedită și săvârșirea jafului asupra lui Anatolie Carcevschi, acțiunile inculpaților fiind încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, ca sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța a remarcat că organul de urmărire penală le-a imputat inculpaților pe episodul tâlhăriei indicii „aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile. Dar, în ședința de judecată acestea nu și-au găsit confirmare.

Astfel, inculpații au negat că în gospodăria părții vătămate N. Molocosean ar fi avut în mână cuțit, creangă sau alt obiect.

Partea vătămată N. Molocosean, în cadrul urmăririi penale a indicat că a văzut la un bărbat în mână ceva subțire și lung, cam de vreo 0,5 metri, dar ce era aceasta n-a văzut că era întuneric. Deoarece necunoscutul tot îi spunea că dacă nu-i dă mac sau bani o taie, ea a presupus că obiectul din mîna lui era un cuțit. În ședința de judecată ea a declarat că un necunoscut a apucat-o cu mîna de haina de la piept, cerea bani sau mac, o amenința cu omorul, deaceia și-a făcut concluzia că ar fi avut cuțit, dar de fapt ea nu a văzut la necunoscuți nici un obiect în mîna. Alte probe, că inculpații ar fi avut în mîna cuțit sau alte obiecte folosite în calitate de armă cu care puteau să cauzeze victimei vătămări periculoase pentru viață și sănătate, de procuror nu au fost prezentate. La fel, partea vătămată N. Molocosean a declarat, că primește pensie, dispune de casă și sarai în s. Corbu, pentru ea suma de 42 lei sustrăși nu constituie o sumă considerabilă.

Totodată, în ședință de judecată s-a stabilit cu certitudine că inculpații au pătruns violent în încăperea părții vătămate, N. Molocosean cu amenințarea aplicării violenței față de ea a fost o violență psihică, reală, determinată, inculpații aveau scopul sustragerii bunurilor, violența a fost redată prin gesturi și cuvinte, prezentau pericol real pentru viața și sănătatea victimei, de asemenea violența exercitată asupra victimei a fost un instrument de acaparare a averii.

Prin urmare, urmează de exclus din învinuirea inculpaților pe episodul menționat semnele calificative „aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, calificînd acțiunile lor în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, caracterizată prin semnele: tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea aplicării violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșită de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință.

Argumentele inculpaților că ei nu au avut intenția și nu au săvârșit vre-o acțiune de tâlhărie asupra părții vătămate N. Molocosean nu pot fi luate în considerație, deoarece sunt combătute de totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată.

La stabilirea pedepsei, instanța, în conformitate cu art. 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea inculpaților, de rolul fiecărui inculpat la săvârșirea infracțiunii, că inculpații au recunoscut vina pe faptul săvârșirii jafurilor și parțială pe faptul comiterii tâlhăriei, prezența copiilor minori în familiile inculpaților Varțabliuc V. și Varțabliuc R., că în acțiunile inculpatului Varțabliuc V. există recidivă periculoasă.

Referitor la inculpatul Pînzari Dmitrii, instanța a constatat că el pentru prima dată a săvârșit infracțiune, a avut o contribuție și un rol pasiv la săvârșirea infracțiunilor, la locul de trai este caracterizat pozitiv, a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele săvârșite, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii prin recunoașterea vinovăției, are o vîrstă tînă, considerînd aceste circumstanțe ca excepționale și suficiente pentru a-i stabili o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de lege și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei un termen de probă.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri.

Varțabliuc Valerii să fie condamnat în baza art. 34 alin. (3) lit. a), 188 alin. (2) lit. b), d), e), f), 187 alin. (2) lit. b), d), e), f), 84 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Varțabliuc Ruslan să fie condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f), 187 alin. (2) lit. b), d), e), f), 84 alin. (1) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Pînzari Dmitrii să fie condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f), 187 alin. (2) lit. b), d), e), f), 84 alin. (1) Cod penal la 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că instanța incorect a exclus din învinuire elementele calificative „aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, or probele acumulate legal în cadrul urmăririi penal și examinate în ședința de judecată dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților pe capătul dat de învinuire.

Totodată, în partea descriptivă a sentinței, instanța a indicat că exclude din învinuirea inculpaților, din epizodul tâlhăriei, semnele calificative: „aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, însă de repetate ori a calificat în continuare și a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal.

Instanța a considerat ca circumstanță agravantă în privința inculpatului Varțabliuc Valerii, că anterior a mai săvârșit infracțiuni, și incorect a indicat că are recidivă periculoasă, iar în dispoziția sentinței nu s-a expus asupra acțiunilor inculpatului, care urmează a fi socotite ca comise în stare de recidivă deosebit de periculoasă, ci, indică că i-a stabilit pedeapsa conform art. 82 alin. (2) Cod penal ce se referă numai la aplicarea pedepsei pentru recidivă de infracțiuni.

În motivarea soluției, instanța de fond în partea stabilirii pedepsei nu a ținut cont întocmai de prevederile art. 61, 75 Cod penal, în rezultat la ce inculpaților

Varțabliuc R. și Varțabliuc V. le-a stabilit o pedeapsă inechitabilă, și incorect a aplicat în privința lui Pînzari D. prevederile art. 79, 90 Cod penal.

Nu sunt clare nici motivațiile instanței pentru care inculpatului Pînzari D. i-au fost aplicate prevederile art. 79, 90 Cod penal. Astfel, căința sinceră în cele comise, recunoașterea vinei, caracteristica pozitivă, pentru prima dată a săvârșit infracțiune, are vîrstă tînă, nu cuprind motivele de aplicare a pedepsei mai ușoare decît cea prevăzută de lege.

Acestea fiind niște circumstanțe atenuante și nicidecum nu puteau fi apreciate de instanță ca excepționale, prin ce a fost minimalizată gravitatea faptelor comise în raport cu datele personale ale inculpatului. Aici e de menționat că, dimpotrivă, inculpatul Pînzari D., și-a recunoscut parțial vina de comiterea infracțiunilor incriminate și în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetărilor judecătorești, dacă nu și-a recunoscut vina pe deplin, atunci nici nu poate fi vorba de căință activă în cele săvârșite, nu a contribuit în nici un fel la descoperirea infracțiunilor, în ședința de judecată chiar s-a refuzat să dea declarații în detalii asupra circumstanțelor cauzei fiind de acord să răspundă numai la cîteva întrebări de ordin general.

3.1. A declarat apel și inculpatul Varțabliuc Valerii, în care a indicat că nu este de acord cu sentința.

Apelantul a invocat că nu este vinovat de săvîrșirea infracțiunilor incriminate, iar dosarul penal în privința lui a fost fabricat.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2013, ambele apeluri au fost admise, casată parțial sentința, re judecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre.

Varțabliuc Valerii a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începînd cu 21 noiembrie 2013.

Varțabliuc Ruslan a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începînd cu 09 august 2012.

Pînzari Dmitrii a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f), 90 Cod penal la 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, pe un termen de probă de 4 ani.

În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că soluția instanței de fond privind vinovăția inculpaților în învinuirea adusă în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal este corectă și se bazează pe probele cercetate. În latura dată sentința nici nu a fost atacată de inculpații Varțabliuc Ruslan și Pînzari Dmitrii, fiind contestată doar de inculpatul Varțabliuc Valerii.

Totodată, referitor la episodul cu partea vătămată N. Molocosean inculpații au explicat că nu au luat nimic și nu au bătut pe nimeni, erau în patru, nu aveau cuțit, partea vătămată nu a fost amenințată.

Partea vătămată N. Molocosean a declarat în ședința instanței de apel că la ea au venit 4 persoane, a fost apucată de piept de o persoană care a cerut bani, i-a dat 40 lei, nu a fost lovită sau speriată, nu a văzut ca cineva să aibă ceva în mîină, banii i-au restituit, nu poate să spună dacă paguba este mare sau mică.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.87 „d” din 22.06.2010, la N. Molocosean careva leziuni corporale nu au fost depistate.

Martorul Fiodor Molocosean a explicat în cadrul ședinței instanței de fond că în casă au intrat două persoane și au cerut bani, i-au tras câteva palme, mai târziu a aflat de la mama sa că le-a dat 40 lei.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 86 „d” din 22.06.2010, la Fiodor Molocosean s-au depistat leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Martorul Ghenadie Gherasim a declarat în ședința instanței de fond că a fost trezit de vecina N. Molocosean care i-a spus că cineva a intrat la ea acasă și îl bate pe fecior, atunci el a telefonat la poliție. N. Molocosean i-a spus că i-au luat 40 lei, o amenințau cu moartea dacă nu le dă banii.

Instanța a concluzionat că acțiunile inculpaților pe epizodul de tâlhărie comis în privința lui N. Molocosean, urmează a fi recalificate din art. 188 alin. (2) lit. b), d) , e), f) în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal.

Astfel, inculpații Varțabliuc R., Varțabliuc V. și Pînzari D. sunt învinuiți că la 07.05.2010, orele 01.45, cu o persoană în privința căreia procesul penal a fost suspendat, fiind în stare de ebrietate alcoolică, prin accesul liber al porții neîncuiate au pătruns în gospodăria cet. N. Molocosean, situată în s. Corbul, r-nul Dondușeni și, avînd un cuțit la sine, au atacat-o pe ultima, punîndu-i cuțitul la gît, amenințînd-o de nenumărate ori că dacă nu le dă bani va fi înjunghiată. În rezultat, victima a perceput amenințarea cu aplicarea violenței ca reală, aceasta fiind determinată. În continuare Varțabliuc R., văzînd că N. Molocosean se opune și refuză să dea bani, prin accesul liber al ușii neîncuiate, împreună cu Varțabliuc V., au pătruns în casa acesteia, au răscolit peste tot și într-o carte au găsit bani în sumă de 42 lei, pe care în mod deschis și demonstrativ i-au sustras, cauzînd părții vătămate o daună considerabilă.

Însă, în acțiunile inculpaților nu se conțin elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie, după cum a fost adusă învinuirea și cum a stabilit instanța de fond, deoarece acțiunile lor nu a fost însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea lui N. Molocosean, căreia nu i-a fost cauzată careva vătămare.

Nu și-a găsit confirmare nici semnul agravant „cauzarea de daune în proporții considerabile”, deoarece N. Molocosean a declarat în ședința instanței de apel că suma dată pentru ea nu este mare, că primește pensie în sumă de 700 lei.

Nu este demonstrat nici semnul „cu aplicarea altor obiecte în calitate de armă”, deoarece în sensul dat nu au fost aduse dovezi. Partea vătămată N. Molocosean a declarat în ședința instanței de apel că era întuneric și nu a văzut ca cineva să aibă ceva în mînă, *alte probe nefiind cercetate în instanța de apel în sensul invocat de acuzare.*

Deci, sentința urmează a fi casată parțial, în latura învinuirii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, cu pronunțarea unei hotărîri noi privind recalificarea acțiunilor inculpaților de la art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) în baza art. 187 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal, ca jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor persoanei, comisă de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei.

În acest sens, în sarcina inculpaților Varțabliuc V., Varțabliuc R și Pînzari D. se reține că ei, la 07.05.2010, orele 01.45, cu o persoană în privința căreia procesul penal a fost suspendat, fiind în stare de ebrietate alcoolică, avînd scopul sustragerii deschise a bunurilor materiale din avutul proprietarului, prin accesul liber al porții neîncuiate au pătruns în gospodăria cet. N. Molocosean, situată în s. Corbul, r-nul Dondușeni, unde au apucat-o de haina de la piept, amenințînd-o verbal cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate, în rezultat la ce victima N. Molocosean a perceput amenințarea cu aplicarea violenței ca reală. În continuare, Varțabliuc R. văzînd că N. Molocosean se opune și refuză să-i dea bani, prin accesul liber al ușii neîncuiate, împreună cu Varțabliuc V. au pătruns în casa acesteia, au răscolit peste tot și într-o carte au găsit bani în sumă de 42 lei, pe care în mod deschis și demonstrativ i-au sustras.

Instanța de apel a concluzionat să respingă afirmațiile invocate în apel referitor la faptul că declarațiile părții vătămate N. Molocosean făcute în cadrul urmăririi penale era necesar de pus la baza sentinței, fiind confirmate prin declarațiile martorilor G. Gherasim, T. Molocosean, I. Rotari și E. Pupeza, deoarece de fapt **acestor declarații nu s-a dat citire în ședința instanței de apel**, astfel Colegiul penal nu s-a putut expune asupra unor probe care nu au fost cercetate.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, conform pct. 10) al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, sub alte obiecte folosite în calitate de armă se au în vedere obiectele cu care victimei i s-au cauzat, sau putea să i se cauzeze vătămări periculoase pentru viață ori sănătate (cuțite, inclusiv de bucătărie, briciuri, topoare, răngi, foarfece, bîță și așa mai departe).

Fiind audiat în cadrul urmăririi penale, partea vătămată N. Molocosean a declarat, că la necunoscutul care a cerut bani sau mac a observat în mîină ceva lung și subțire cu lungimea de aproximativ 0,5 metri, însă ce era aceasta n-a observat, căci era întuneric. Însă luînd în considerație că necunoscutul, la tot pasul îi spunea că dacă nu-i dă bani sau mac, atunci o taie, ea a presupus că acel obiect era cuțit.

Necunoscutul a apucat-o și i-a pus acel obiect la gît. Ea foarte mult s-a speriat și se gîndea că va fi omorîtă. Știa cu certitudine că va fi înjunghiată.

În cadrul ședinței de judecată, inclusiv și în instanța de apel, partea vătămată N. Molocosean a declarat că, un necunoscut a apucat-o cu mîna de haina de la piept, cerea bani sau mac, o amenința cu omorul și, deaceea și-a făcut concluzia, că ar fi avut cuțit, dar de fapt ea nu a văzut la necunoscuți nici un obiect în mîină.

În acest context, instanța urma să evalueze critic argumentele inculpaților precum că Varțabliuc R. nu a avut în mîină cuțit sau alte obiecte care au fost folosite în calitate de arme, deoarece aceste afirmații au fost combătute încă în cadrul urmăririi penale, iar prin schimbarea depozițiilor, acuzarea de stat consideră că inculpații urmăresc scopul evitării răspunderii penale pentru fapta comisă.

În același context, declarațiile părții vătămate N. Molocosean făcute în cadrul urmăririi penale erau necesar de pus la baza sentinței, deoarece au fost

confirmate și în cadrul urmăririi penale și în cadrul ședințelor de judecată de către declarațiile martorilor G. Gherasim, T. Molocosean, I. Rotari și E. Pupeza.

Astfel, în instanță martorul G. Gherasim a mărturisit că, în una din nopțile anului 2010 a fost trezit de către vecina sa N. Molocosean, care i-a spus că câteva persoane au pătruns la ea în casă și-l bat pe feciorul ei. Era speriată, spunea că necunoscuții cereau bani de la ea, o amenințau cu moartea, au apucat-o de piept, credea că o omoară. Imediat a sunat la polițistul de sector, apoi s-a dus să vadă ce se petrece în gospodăria lui Molocosean. În ogradă nu mai era nimeni. Intrând în casă l-a depistat pe T. Molocosean, care după semnele de față se cunoștea că a fost bătut.

Martorul T. Molocosean a declarat că locuiește împreună cu mama sa N. Molocosean. El locuiește în casă, iar mama în sarai. Cu vreo 2 ani în urmă în timp ce dormea, în casă au intrat două persoane lui necunoscute, care au cerut bani. I-au tras vre-o două palme, apoi au turnat peste el o căldare cu apă. L-au tîrît în coridor. O persoană vorbea în limba rusă, iar alta în română. Necunoscuții au plecat fără a lua careva lucruri. Ulterior a aflat de la mama sa că necunoscuții i-au luat 42 lei, au amenințat-o cu bătaia și omorul.

Inculpații Varțabliuc V. și Pînzari D., fiind întrebați de instanță, au declarat că martorul T. Molocosean a spus adevărul.

Referitor la excluderea semnului calificativ ce se referă la „cauzarea de daune în proporții considerabile”, instanța a motivat că, partea vătămată primește pensie, dispune de casă și sarai în s. Corbul, pentru ea suma de 42 lei sustrași nu constituie o sumă considerabilă.

Această motivație nu este justificată și întemeiată. Astfel, încă în cadrul urmăririi penale partea vătămată N. Molocosean a declarat că, i-au fost sustrași ultimii 42 de lei. Totodată, în instanță s-a constatat că ea, are o vîrstă înaintată, se deplasează cu greu și locuiește împreună cu feciorul său, care este invalid. Deci, dauna considerabilă presupune astfel de urmări, care influențează esențial asupra stării materiale generale a victimei. Astfel, în corespundere cu prevederile pct. 28) al HP CSJ menționate mai sus, la calificarea sustragerii, săvîrșite cu cauzarea de daune considerabile este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luîndu-se în considerație valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei. Această noțiune este prevăzută și în art. 126 alin. (2) Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul Varțabliuc Ruslan, în care solicită casarea hotărîrilor menționate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă, nonprivativă de libertate.

Recurentul a indicat că, hotărîrea primei instanțe a fost adoptată în lipsa sa, el fiind plecat în afara teritoriului R. Moldova. A solicitat să-i fie aduse la cunoștință toate materialele dosarului, însă solicitarea i-a fost respinsă. A cerut efectuarea confruntării cu toți participanții procesului, și din nou neîntemeiat i s-a refuzat.

În timpul cercetării i s-a propus să recunoască infracțiunea pe care nu a comis-o, sub pretextul că va putea rămîne la libertate, astfel a căzut de acord.

Întreținere 2 copii minori, împreună cu concubina sa Aurelia Bantuș.

6. Judecînd recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

În primul rînd, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora inculpatul nu a folosit calea apelului, dacă legea prevede această cale de atac. Conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele specificate în recursul ordinar al inculpatului Varțabliuc Ruslan și reproduse la pct. 5.1 din prezenta decizie, nu au fost invocate în apel, deoarece ultimul nici nu a folosit calea apelului (*pct. 3, 4, 5.1 din decizie*).

Rezultă că acest recurs ordinar nu are suport legal în aspectul vizat.

Mai mult, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Însă, în recursul inculpatului Varțabliuc Ruslan, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

Prin urmare, recursul declarat de inculpatul Varțabliuc Ruslan este unul absolut neîntemeiat.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiurile cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanțele de fond și de apel, pe capătul privind învinuirea inculpaților în săvîrșirea acțiunilor de tîlhărie față de partea vătămată N.

Molocosean, adică a infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, au comis următoarele erori de drept.

Conform art. 101 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.

În corespundere cu jurisprudența națională, în sensul dispozițiilor art. 188 Cod penal, prin "atacul" prevede acțiuni agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe. Drept violență periculoasă pentru viață și sănătate sunt considerate și acțiunile care, deși nu au pricinuit vătămări ale integrității corporale sau a sănătății, au creat la momentul aplicării lor un pericol real pentru viața și sănătatea victimei. În acest sens se ține cont de toate circumstanțele cauzei: caracterul amenințării, obiectele cu care amenința infractorul, locul și timpul săvârșirii infracțiunii, numărul infractorilor etc. Sub "*alte obiecte folosite în calitate de armă*" se au în vedere obiectele cu care victimei i s-au cauzat, sau putea să i se cauzeze vătămări periculoase pentru viață ori sănătate - cuțite, etc. Dacă vinovatul demonstra numai obiectul sau conștient amenința cu o imitație de cuțit, acțiunile se vor califica, în funcție de agravante și conform tuturor circumstanțelor cauzei, ca tâlhărie, în baza art. 188 Cod penal.

Prescripțiile enunțate nu au fost respectate de instanța de fond.

Astfel, potrivit părții descriptive a sentinței contestate, instanța de fond nu a apreciat separate și în coroborare, sub toate aspectele și în mod obiectiv declarațiile martorului T. Molocosean, care a relatat că partea vătămată era foarte speriată și i-a povestit că atacatorii au amenințat-o cu moartea, declarațiile părții vătămate N. Molocosen, care a mărturisit că *„a fost trezită noaptea..., unul din bărbați a apucat-o de mână și de haină de la piept, a dus-o forțat în casă spunând să-i dea mac sau bani..., a amenințat-o cu omorul, că o să fie înjunghiată..., avea ceva în mână subțire și lung, cam de vreo 0,5 metri..., poate cuțit..., căutau bani..., ea de frică a scos de sub niște cărți și le-a dat 42 lei..., în curte 3 sau 4 persoane îl băteau pe fiul ei czu pumnii și picioarele, au vărsat peste el o căldare cu apă... s-a aperiât foarte tare și era convinsă că o s-o omoare... (f.d. 251, vol. III).*

În asemenea circumstanțe și dat fiind că era timp de noapte, orele 01.45, victima fiind în etate și pensionară, atacatorii fiind 4 la număr, acuzatorul a concluzionat întemeiat în rechizitoriu că în rezultat victima a perceput amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, ca una reală, aceasta fiind determinată, iar dauna cauzată ei prin sustragerea banilor este considerabilă.

Or, particularitățile împrejurărilor relevate pe caz și enunțate asupra denotă că în acțiunile inculpaților se regăsesc, în mod rezonabil, elementele infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) și f) Cod penal.

Prin urmare, instanța de fond nu a judecat cauza în aspectul vizat în conformitate cu rigorile legale, a adoptat o hotărîre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și a dat faptei săvîrșite o încadrare juridică greșită.

În al treilea rînd, potrivit art. 414 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. În corespundere cu jurisprudența națională, chestiunile de fapt și de drept asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece:

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și le-a repetat întocmai (*f.d. 182, 2 și 4 din decizie*);

b) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul declarat de procuror și absolut neîntemeiat a invocat în descriptivul deciziei că: „...*alte probe nefiind cercetate în instanța de apel în sensul invocat de acuzare...*, ... *declarațiile părții vătămate N. Molocosean făcute în cadrul urmăririi penale era necesar de pus la baza sentinței, fiind confirmate prin declarațiile declaratiile martorilor G. Gherasim, T. Molocosean, I. Rotari și E. Pupeza, deoarece de fapt acestor declarații nu s-a dat citire în ședința instanței de apel...*”. Or, în virtutea prevederilor art. 419, 414 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată să verifice declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță, inclusiv invocate de procuror în apel, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal (*f.d. 182, 2- 5 din decizie*).

Astfel, instanța de apel nu a rejudecat cauza penală potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, a adoptat o decizie care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și a dat faptei săvîrșite o încadrare juridică greșită.

Circumstanțele expuse denotă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au soluționat fondul cauzei penale, în partea privind învinuirea inculpaților în săvîrșirea acțiunilor de tâlhărie față de partea vătămată N. Molocosean, adică a

infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, respectiv și aplicarea pedepsei penale în aspectul invocat în apelul declarat de procuror, în condițiile legii.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Dat fiind că încălcările, comise de ambele instanțe, a normelor procedurale specificate constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe rol, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse, să judece cauza în partea privind învinuirea inculpaților în săvârșirea acțiunilor de tâlhărie față de partea vătămată N. Molocosean, adică a infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. b), d), e), f) Cod penal, respectiv și aplicarea pedepsei penale inculpaților în aspectul invocat în apelul declarat de procuror, în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul Varțabliuc Ruslan Petru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2013.

Admite recursul ordinar declarat de procuror, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2014, în privința inculpaților Varțabliuc Ruslan Petru, Varțabliuc Valerii Piotr, Pînzari Dmitrii Constantin, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată la 01 august 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun